

ચિલ્ડરન્સ અગેઈન્સ્ટ ચાઈલ્ડ એબ્યુઝ

પ્રોજેક્ટ (CACA)

પેરેન્ટ્સ ટીચર્સ બુકલેટ

તમને અને તમારા બાળકને ભાળ
જીતિય શોધણા સામે સશક્ત બનાવવા

આ બુકલેટને www.projectcaca.org પરથી
અંગ્રેજી, હિન્દી અને ગ્રાન્ટિશિક ભાષાઓમાં ડાઉનલોડ
કરી શકાય છે.

GUJ

પાર્ટનર

Fortis

edusynergies

વિવિધ સંસ્થાઓની સહાયથી:

સેટ લીગલ સર્વિસીઝ ઓથોરિટીઝ (SLSA) અને સેટ કમિશન્સ ફોર પ્રોટેક્શન ઓફ
ચાઈલ્ડ રાઇટ્સ-(SCPCR)

1. કોણો આ કમેન્યન બુકલેટ વાંચવી જોઈએ ?	01
2. સ્કૂલની સુરક્ષા પોલિસી ?	01
3. CACA સેફટી વર્કબુક્સ	02
4. બાળ અધિકારો	03
5. કમિશન ફોર પ્રોટેક્શન ઓફ ચાઈલ રાઇટ્સ એક્ટ	03
6. જીવેનાઈલ જસ્ટિસ (કેર એન્ડ પ્રોટેક્શન) એક્ટ-JJ એક્ટ	04
7. પ્રોટેક્શન ઓફ ચાઈલ ફોમ સેક્સ્યુઅલ ઓફિસિસ એક્ટ-POCSO	06
8. POCSO E-બોક્સ	09
9. નેશનલ સેક્સ ઓફેન્ડર રજિસ્ટ્રી-NDSO	10
10. નેશનલ લીગાલ સર્વિસીઝ ઓથોરિટી-NALSA	11
11. CACA સુરક્ષા વર્કબુક્સમાં સરકારી લોગો /નીતિઓ /સ્ક્યુમોને આવરી લેવાઈ છે	12

પણિશેડ : એજ્યુક્શનર્જિસ ફોર સોશિયલ એક્સિસોમ ફાઉન્ડેશન (SAF)

પ્રિન્ટેડ : રેપો ઇન્ડિયા લિ.

ડિસ્કલેઈમર - આ બુકલેટ કોઈ ક્રોલિકાઈડ નિષ્ણાતની સલાહની અવજ્ઞાપે નથી. વાયકના લાભાર્થે તેની સામગ્રી અને વિવિધ કાયદાઓની જોગવાઈને સરળીકૃત કરાઈ છે. આ બુકલેટ કોઈ પણ કાયદાની અવજ્ઞાપે નથી.

1. કોણો આ કમેન્યન બુકલેટ વાંચવી જોઈએ ?

આ બુકલેટ એ CACA સેફટી વર્કબુકની કમેન્યન છે જેને સ્કૂલની સેફટી પોલિસી હેઠળ બાળકોને શીખવવામાં આવે છે. આ વર્કબુક એ પ્રોજેક્ટનો મધ્યસ્થ ભાગ છે. તહુપરાંત આ પ્રોજેક્ટમાં શિક્ષકો, વાલીઓ અને સ્કૂલના સપોર્ટ સ્ટાફ માટે કમેન્યન બુકલેટ અને સ્કૂલના વર્કશોપનો સમાવેશ કરાયો છે. સેફટી વર્કબુક આપડા બાળકોને તેમના અધિકારો (બાળ અધિકારો), જાતિય સમાનતા અને બાળશોષણા વિશે શિક્ષા આપે છે. આ વર્કબુકસમાં બાળશોષણાની રોકથામ પર ધાન કેન્દ્રિત કરાયું છે. અંગત સુરક્ષા ઉપરાંત, આ વર્કબુકમાં આરોગ્ય અને સ્વચ્છતાને આવરી લેવાયું છે. વર્કબુકસમાં બાળકો, શિક્ષકો, વાલીઓ, દાદા-દાદી અને સપોર્ટ સ્ટાફ વિવિધ પાત્રોમાં જોવા મળે છે. બાળકો તેમના વાલીઓની સહાયતા વિના આ વર્કબુકને કદા સમજી જ નહીં શકે. વાલીઓ, શિક્ષકો અને સપોર્ટ-સ્ટાફ માટેની બુકલેટ અંગેજુ, હિન્દી અને વિવિધ પ્રાદેશિક ભાષાઓમાં છે જેથી તેમને સુરક્ષા વર્કબુક અનુસાર પોતાને ઢાળવામાં મદદ મળે.

આ કમેન્યન બુકલેટસ વાલીઓ માટે છે. જો કે, બાળકોની જેમને પણ ચિંતા હશે તેઓને આ બુકલેટ વાંચવામાં રસ પડશે. આખરે, આપણે બધા બાળકો ખુશ, તંદુરસ અને સુરક્ષિત રહે તેમ ઈચ્છાએ છીએ.

2. સ્કૂલની સુરક્ષા પોલિસી

પ્રોજેક્ટ CACA કમિશન ફોર પ્રોટોક્લન ઓફ ચાઈલ્ડ રાઇટ્સ, સરકારી મંત્રાલયો અને વિભાગો, સ્કૂલ બોર્ડ, સુગ્રીમ અને હાઈ કોર્ટો, વગેરે જેવી વિવિધ સંસ્થાઓ દ્વારા જારી કરાયેલા વિવિધ સુરક્ષાલક્ષી માર્ગદર્શિકાઓ, નિયમો અને પારિપત્રોને અનુસરે છે, જેનું દરેક સ્કૂલે પાલન કરવાનું રહે છે. દરેક સ્કૂલે પોતાના વિદ્યાર્થીઓ માટે સુરક્ષાની નીચે મુજબની કેટેગરીઓ માટે તૈયારી કરવાની રહે છે.

સ્કૂલો માટે બાળ સુરક્ષા માટે કેટેગરીઓ

1. માળખાગત | 2. આરોગ્ય | 3. પરિવહન | 4. વિદ્યાર્થી રક્ષણાની પ્રણાલિ | 5. વક્તિગત, સામાજિક, સંવેદનાત્મક અને જાતિય સુરક્ષા | 6. રિપોર્ટિંગ અને જવાબની પ્રણાલિ | 7. આપાતકાલીન તૈયારીઓ અને ડિજાસ્ટર મેનેજમેન્ટ | 8. સાઈબર સુરક્ષા

પ્રોજેક્ટ CACA ને બાળકોને મધ્યમાં રાખીને તૈયાર કરાયો છે જે બાળકો, વાલીઓ અને શિક્ષકો ઉપરાંત સપોર્ટ-સ્ટાફને સુરક્ષાની ઉપરોક્ત કેટેગરીઓ સંબંધે સશક્ત, સુશ્રદ્ધિત અને સંવેદનશીલ બનાવે છે. આ પ્રોજેક્ટ હેઠળ બાળ અધિકારો, જાતિય સમાનતા અને બાળશોષણને લગતા શૈક્ષણિક, કાનૂની અને મનોવૈજ્ઞાનિક પાસાઓને આવરી લેવાયા છે

3. CACA સેક્ટરી વર્કભુક્સ

‘કોમલ’ એ ટૂંકી કાર્ટૂન ફિલ્મ છે જે બાળ જાતિયશોષણ સામે બાળકોને સશક્ત બનાવે છે. ચાઈલલાઈન ઈન્ડિયા ફાઉન્ડેશન નામની એનજાહો દ્વારા તેનું ભારત સરકારના સહયોગથી પ્રોડક્શન કરાયું છે. કોમલ એ બીજી કોઈ પણ 7-વર્ષની છોકરી જેવી જ છે, કમનસીબે, તેના પાડોશી દ્વારા તેનું શોષણ કરાય છે. આ ફિલ્મમાં બાળકોને સુરક્ષિત-અસુરક્ષિત સંપર્ક વિશે સમજાવાય છે જેથી તેઓ પોતાનું રખાણ કરી શકે. આ કોમલની ફિલ્મના આધારે જ CACA સેક્ટરી વર્કભુક્સ તૈયાર કરી છે. તે ઉમરને-યોગ્ય તેમજ પ્રગતિશીલ રીતે આ ફિલ્મમાં કવર કરાયેલા સુરક્ષાના વિવિધ સિદ્ધાંતો વિશે શીખવે છે જેમકે :

સુરક્ષિત-અસુરક્ષિત સંપર્ક

રહસ્યો

વિશ્વાસપૂર્ણ વાતાવરણમાં ઉછેર

આમાં તમારો કોઈ વાંક નથી

આભવિશાસપૂર્ણ રહેણું

જણાવવો

ચાઈલ હેલ્પલાઈન નંબર 1098

વારો

આ ફિલ્મ સ્કૂલમાં બાળકોને દેખાડાઈ રહી છે. વાલીઓ, દાદા-દાદી, સ્કૂલના શિક્ષકો અને સપોર્ટ-સ્ટાફ પણ તેને જોવી જોઈએ. આ ફિલ્મ અંગેજુ, હિન્દી અને વિવિધ ભાષાઓમાં ઉપલબ્ધ છે. તેને યુટ્યુબ- ઈન્ટરનેટ પર ‘Komal childline’ અને તમારી ભાષા જેમકે તમણ, હિન્દી વગેરે ટાઇપ કરીને સરળતાથી શોધી શકાય છે.

આ વર્કભુક્સ 3 શ્રેષ્ઠ ભિત્રો ફરતે વણાયેલી છે : જેમાં એક છોકરી- સાના, એક છોકરો- અર્પિત અને એક વાધ, પોક્સો છે. આ 3 જણા સહાય્યાયી છે.

નિર્દાસ અનેકંન્ડ ચાઈલ્ડ એસ્યુઝ

સર્વે 2007 મહિલા અને બાળ વિકાસ મંત્રાલય (MW&CD), ભારત સરકાર : દર બીજું બાળક, છોકરો અથવા છોકરી એક અથવા બીજા સ્વરૂપમાં જાતિય સત્તામણીનો ભોગ બને છે.

4. બાળ અધિકારો

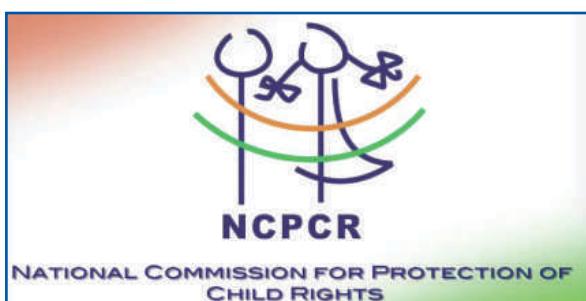
કોઈ પણ વ્યક્તિ કે જેની વય 18 વર્ષથી ઓછી હોય તેને બાળક (સગીર) કહેવાય. બાકીના બધા લોકોને પુખ્ત કહેવાય. પુખ્તોની જેમ બાળકો પણ નાગરિકો જ છે. તેમની પાસે પણ નાગરિકોના બધા અધિકાર હોય છે કે જે ભારતના બંધારણ થકી ગ્રાત થાય છે. તેમની પાસે કેટલાક એવા પણ અધિકારો છે જે ફક્ત તેમના માટે જ છે જેમકે :

- ✓ બાળકો પાસે તેમના અધિકારો વિશે જાણવાનો અધિકાર છે.
- ✓ બાળકો પાસે સારા શિક્ષણનો અધિકાર છે.
- ✓ બાળકો પાસે સારી આરોગ્ય સુવિધાનો અધિકાર છે.
- ✓ બાળકો પાસે ભરપેટ જમવાનો અધિકાર છે.
- ✓ બાળકો પાસે આર્થિક અને જાતિય શોખણ સામે રક્ષણ મેળવવાનો અધિકાર છે.
વગેરે.

એવા ઘણા કાયદાઓ અને સરકારી યોજનાઓ છે જે આ અધિકારો પર આધારિત છે. સેક્ટરી વર્કબુક્સ આપણા બાળકોને તેના વિશે માહિતગાર કરે છે. યાદ રાખો, બાળકોને તેમના અધિકારો ગ્રાત થાય તેની તકેદારી રાખવી એ દરેક પુખ્તાવયનાની જવાબદારી છે.

5. કમિશન્સ ફોર પ્રોટેક્શન ઓફ ચાઈલ્ડ રાઇટ્સ એક્ટ

કમિશન્સ ફોર પ્રોટેક્શન ઓફ ચાઈલ્ડ રાઇટ્સ એક્ટ (2005) નેશનલ કમિશન - NCPCR અને સ્ટેટ કમિશન ફોર પ્રોટેક્શન ઓફ ચાઈલ્ડ-SCPCR ની રચના આ એક્ટ હેઠળ કરાઈ છે. આ કમિશનો બાળ અધિકારો અને સંલગ્ન કાયદાઓના અમલના નિરીક્ષણ માટે જવાબદાર છે. આ દરેક કમિશનના એક ચેરપર્સન હોય છે.

આ કમિશનો ધર્મી કામગીરી કરે છે જેમ કે – બાળ અધિકારોના ઉલ્લંઘનને લગતી ફરિયાદોમાં તપાસ અને અનુકૂળ પગલાં લેવા પોલીસ જેવા યોગ્ય સત્તાવાણાઓના થાને તેને લઈ જવી જેથી યોગ્ય પગલાં ભરવામાં આવે.

કોઈ ફરિયાદ નોંધાઈ ન હોય ત્યારે પણ તે આને લગતી બાબતોને સુઓમોટો (આપમેળે) તપાસ કરી શકે છે.

- બાળ અધિકારોનું ઉલ્લંઘન.
- તેઓ પોલીસ જેવી યોગ્ય સત્તા સમક્ષ પણ આવા મુદ્દાઓને ઉઠાવીને લઈ જઈ શકે છે.

6. જુવેનાઇલ જસ્ટિસ (કેર એન્ડ પ્રોટેક્શન) એક્ટ JJ એક્ટ

આ ધારો ભારતભરમાં અમલમાં છે. તે બાળકની એવી વ્યક્તિ તરીકે વાખ્યા કરે છે કે 18 વર્ષથી ઓછી વયની વ્યક્તિ છે. તે બે કેટેગરીમાં આવતા બાળકની સાથે કામ ચલાવે છે જેમકે A અને B:

કેટેગરી A : એવું બાળક કે જેણે કાયદાનો ભંગ કર્યો હોય (કાયદાની સાથે સંઘર્ષરત બાળક).

કેટેગરી B : એવું બાળક કે જેને બાળકની જેમ કાળજી, રક્ષણ, સારવાર, વિકાસ અને પુનર્વસનની જરૂર છે:

- કે જે ધર અથવા વસવાટવિદોણી સ્થિતિમાં મળી આવ્યું – અનાથ, ત્યક્ત, વગેરે,
- એવું બાળક કે જે માનાચિક અથવા શારીરિક દિવ્યાંગ છે અને પોતાની જીતે પોતાની કાળજી લેવા સક્ષમ નથી,
- એવું બાળક કે જે લગ્ન માટેની પુખ્તવય ધારણા કરે તે પહેલાં જ તેના લગ્ન કરાવી ટેવાનું જોખમ છે અને જેના વાલીઓ અથવા પરિવારજનો જ આવા લગ્ન માટે બળજબરી કરી રહ્યા છે,

વગેરે

કેટેગરી A હેઠળ આવતું બાળક કેટેગરી Bમાં પણ આવી શકે છે. ઉદાહરણ સરૂપે

એક અનાથ કે જે કાયદા સામે સંઘર્ષરત હોય.

બાળ કલ્યાણ સમિતિઓ—CWC

બાળ કલ્યાણ સમિતિઓ બાળકોને પૂરી પડાતી કાળજી, રક્ષણ, સારવાર, વિકાસ અને પુનર્વસન સુનિશ્ચિત કરીને તેની વ્યવસ્થા કરે છે. CWC માં એકચેરપર્સન અને ચાર અન્ય સભ્ય હોય છે. આ સભ્યોમાં ઓછામાં ઓછા એક મહિલા હોય છે તેમજ એક સભ્ય બાળકોને લગતી બાબતોના નિષ્ણાત હોય છે.

- ✓ CWC સમક્ષ બાળક પોતે સહિત, કોઈ પણ વ્યક્તિ બાળકને પ્રસ્તુત કરી શકે છે.
- ✓ બાળક પોતે સહિત, કોઈ પણ વ્યક્તિ ચાઈલ્ડ હેલ્પલાઈન 1098 પર પણ કોલ કરી શકે છે.

ગુજરાત અણેન્સ્ટ ચાઈલ એસ્યુફ

જૂવેનાઇલ જિસ્ટિસ બોર્ડ-JJB

કાયદા સાથે સંધર્ઘરત બાળક (જેને ગુનેગાર કહેવાતું નથી) જૂવેનાઇલ જિસ્ટિસ બોર્ડ-JJB સમક્ષ પ્રસ્તુત કરાય છે નહિ કે પુખ્ખો માટેની સામાન્ય કોર્ટ સમક્ષ. JJBમાં એક જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ અને બે સામાજિક કાર્યકરો સામેલ હોય છે જેમાંથી ઓછાંઓ ઓછી એક ભાડિલા હોય છે. JJB દ્વારા કાયદા સાથે સંધર્ઘરત બાળક સંબંધે તપાસ (કાર્યવાહી નહીં) હાથ ધરાય છે અને JJ એકટ અનુસાર તે આદેશ આપે છે. યાદ રહે, કોઈ પણ બાળકને કદી પોલીસ લોક-અપ અથવા જેલમાં પૂરી શકાય નહીં. JJB ને માલૂમ પડે કે કાયદા સાથે સંધર્ઘરત બાળકને રક્ષણ અને કાળજીની પણ જરૂર છે, તો તે આ બાળકને CWC સમક્ષ મોકલી શકે છે. યાદ રહે, JJB દ્વારા ચોરી, લૂંટફાંટ, હત્યા વગેરે જેવા તમામ પ્રકારના ગુનાઓ માટે બાળકો સાથેનું કામ પાર પાડે છે.

સેશિયલ જ્યુવેનાઇલ પોલીસ યુનિટ- SJPU

બાળકોને લગતા કેસનું સંચાલન કરનાર પોલીસ અલગ હોય છે. તેમને સેશિયલ જ્યુવેનાઇલ પોલીસ યુનિટ- (SJPU) કહેવામાં આવે છે. JJ ધારા હેઠળ બાળકો માટે જિલ્લાવાર CWC, SJPU અને JJB ની ખાસ રચના કરવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત દરેક પોલીસ સેટેશનમાં બાળકોને લગતી બાબતો માટે વિશેષ પોલીસ કલ્યાણ અધિકારી હોય છે.

JJBના નિર્દેશો

JJB બાળકો દ્વારા આચરાતા વિવિધ પ્રકારના ગુનાઓ સંબંધે બાળકો માટે નીચેના પ્રકારના આદેશો આપી શકે છે:

- સલાહ અથવા ચેતવણી આપ્યા પછી ધરે જવાદેવા
- કોઈ ચુપ કાઉન્સિલિંગમાં ભાગ લેવા
- સામુદ્દરિક સેવામાં ભાગ લેવા
- દંડની રકમ ભરવા
- કોઈ વાલીની કાળજી હેઠળ પ્રોભેશન પર મુક્ત કરવા.
- સુધારાત્મક સેવાઓ મેળવવા માટે *‘સેશિયલ હોમ’માં મોકલવા, પરંતુ તે ગાળો ગર્દા વર્ષથી વધુ ન હોવો જોઈએ.
- કોઈ નશામુક્તિ કેન્દ્રમાં મોકલવા.

*કોઈ સેશિયલ હોમ એ નિવાસી સ્થળ હોય છે. સેશિયલ હોમમાં બાળક સ્કૂલ, વ્યવસાયલક્ષી તાલીમ વગેરેમાં ભાગ લઈ શકે છે.

પોલીસ ભવિષ્યમાં સરકારી સેવાઓમાં ગેરલાયક ટેરવવા, પાસપોર્ટની અરજી વગેરે બાબતે કોઈ બાળકનો રેકોર્ડ ન રાખી શકે.

બાળ અદાલત

જ્યારે કોઈ બાળક 16 થી 18 વર્ષની વયજૂથમાં આવે છે અને તેની હત્યા જેવા જધન્ય અપરાધમાં ધરપકડ કરીને JJB સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે ત્યારે JJB દ્વારા એ ચકાસાય છે કે આ બાળક કોઈ પુખ્તવયના જેવી માનસિક ક્ષમતા ધરાવે છે કે કેમ. JJBને જાણવા મળે કે બાળક પુખ્તવયની વ્યક્તિ જેવી માનસિક ક્ષમતા ધરાવે છે તો તેને તે બાળ અદાલત સમક્ષ મોકલે છે. બાળ અદાલત બાળકની માનસિક ક્ષમતા વિશે JJBના મંતવ્યથી સંમત થાય અને ન પણ થાય. બાળ અદાલત JJBના મંતવ્યથી સંમત થાય તો તે બાળકની સાથે પુખ્તવયની વ્યક્તિ જેવો જ વ્યવહાર કરે છે અને બાળ અદાલતની સુનાવણી શરૂ થાય છે. જો કે, કોઈ પણ ગુના માટે કોઈ પણ બાળકને આજીવન કેદ અથવા મૃત્યુદંડની સજા થઈ ન શકે. બાળ અદાલત JJB સાથે અસંમત થાય તો બાળકની ગણાના પુખ્તવયની વ્યક્તિ જેવી નથી થતી અને બાળ અદાલત અગાઉ ‘JJB દ્વારા અપાયેલા અદેશ’ માં કરેલા ઉલ્લેખ મુજબનો આદેશ પસાર કરી રહે છે.

7. ગ્રોટેક્ષન ઓફ યાઈલ્ડ ફોમ સેક્યુઅલ ઓફિસિસ એક્ટ - POCO/જાતિય અપરાધોથી બાળકોના સંરક્ષણનો અવિનિયમ

જાતિય સત્તામણી સામે 18 વર્ષથી ઓછી વયની દરેક વ્યક્તિને રક્ષણ આપવા 2012માં એક કાયદો ઘડાયો હતો. POCO/ ભારતભરમાં લાગુ છે. POCOમાં નિર્ધારિત કરાયેલા ગુનાઓ જાતિય-પક્ષપાતવહોણા છે. આ કાયદાને 2019 માં સુધારીને વધુ કડક કરાયો હતો.

મુખ્ય પરિબળો:

- અહીં પોતાની નિર્દ્દીપતા સાથિત કરવાની જવાબદારી આરોપીના શિરે હોય છે.
- બાળ જાતિય સત્તામણીનો રિપોર્ટ પોલીસમાં ફરજિયાત થવો જોઈએ. રિપોર્ટ કરવામાં નિઝળતા એ ગુનો બને છે. પોલીસ અધિકારી દ્વારા આ અંગેની એફાઈઆર નોંધવાનો ઈનકાર પણ ગુનો બને છે. રિપોર્ટ ન કરવા બદલ 0થી 6 મહિના સુધીની જેલ અને/અથવા દંડ થઈ શકે છે.
- જિલ્લાયાર વિશેષ અદાલતો હોય છે જે બાળ-બિમુખ અને ફાસ્ટટ્રેક કામગીરી કરે છે. આ અદાલતો ખાસ જાતિય શોખણકર્તાઓ સામે જ કામ ચલાવે છે. ખાસ અદાલતોની સુનાવણી ઈન-કેમેરા થાય છે. બાળકને કોઈ પણ તખકે આરોપીની સાથે સંપર્ક માં લાવવામાં આવતું નથી.
- આમાં બાળકની સંમતિને માન્ય બચાવ ગણવામાં આવતો નથી.
- આમાં ભોગ બનનારને વળતર ચૂકવવામાં આવે છે.

ગુનાઓની કેટેગરી

POCO એક્ટ ડેટા નિર્ધારિત કરાયેલા બાળ જાતિય શોખણા વિવિધ ગુનાઓ કોઈ ફૂલ્ય કરવા પાછળ જાતિયતા મ્રકારનો ઈરાદો હોય ત્યાં જ લાગુ પડે છે. ઉદાહરણ: કોઈ નોકરાણી KGના વિદ્યાર્થીના મેલાં કપડાં બદલે અને બાળક તે માટે અનિયુક હોય તો તે કાંઈ POCO એક્ટ ડેટાનો ગુનો નથી બનતો. એવી કોઈ સ્પષ્ટ વ્યાખ્યા નથી કરાઈ કે ‘ઈરાદો’ કોણ કહેવાય. અદાલત સમક્ષ રજૂ કરાયેલી હકીકતો અને કેસના સંઝોગો જ જાતિયતા મ્રકારના ઈરાદાની ઉપસ્થિતિ છે કે નહીં તે નિર્ધારિત કરે છે.

ચિહ્નાં અગેઠન્ટ ચાર્ટર એલ્યુઝ

આ એકને A થી G સુધીની સાત કેટેગરીમાં વિભાજિત કરી શકાય.

- A. જાતિય સત્તામણી
- B. જાતિય હુમલો
- C. વણસેલો જાતિય હુમલો
- D. લિંગપ્રવેશનો જાતિય હુમલો
- E. વણસેલો લિંગપ્રવેશનો જાતિય હુમલો
- F. પોર્નોગ્રાફિક હેતુસર બાળકોનો ઉપયોગ
- G. મદદરૂપ થંડુ

A. જાતિય સત્તામણી: તેના ડેઢળ એવા ગુનાઓને પણ આવરી લેવાય છે જ્યાં અણાઇજતી ટિયણી, હડસેલો મારવો, ગંદા ચિંત્રો / સંદેશા મોકલવા, ગુખાંગો દેખાડવા વગેરે જેવું હોય છે પરંતુ કોઈ સ્પર્શ થતો નથી
સઝા: જેલવાસ અથવા 0થી 3વર્ષની સઝા અનો/અથવા દંડ.

B. જાતિય સત્તામણી: તેમાં સ્પર્શ સામેલ હોય તેવા ગુનાઓને આવરી લેવાય છે, પરંતુ તે સ્પર્શ લિંગપ્રવેશને લગતો નથી હોતો જેમકે કોઈ બાળકના ગુખાંગનો સ્પર્શ કરવો અથવા બાળક પાસે બીજા કોઈના માટે આવું કરાવવું વગેરે.
સઝા: 3થી 5 વર્ષની જેલ અને તે દંડને પણ પાત્ર બને છે.

C. *વણસેલો જાતિય હુમલો (E કેટેગરી પણી બોક્સની માહિતી જુઓ)

D. લિંગપ્રવેશનો જાતિય હુમલો: કોઈ બાળકના શરીરાંગમાં (મોઢા અને/અથવા કમરની નીચેના ભાગમાં) કોઈ પણ પદાર્થ/શરીરાંગનો પ્રવેશ કરાવવો.

સઝા:

- a. 10 વર્ષની જેલથી માંડીને આજીવન કેદ અને દંડ.
- b. બાળકની ઉમર 16 વર્ષ કરતા ઓછી હોય, તો 20 વર્ષની જેલ અને દંડ.

E. *વણસેલો લિંગપ્રવેશનો જાતિય હુમલો : (નીચેના બોક્સની માહિતી જુઓ)

*વણસેલા હુમલા

જાતિય અને લિંગપ્રવેશના જાતિય હુમલાઓની વિસ્તૃત વ્યાખ્યા અનુક્રમે વણસેલા જાતિય હુમલા અને વણસેલા લિંગપ્રવેશના જાતિય હુમલા તરીકે કરાઈ છે. કોઈ હુમલો વણસેલો બને, તેનો મતલબ વધુ ગંભીર એ રીતે થયો કે વિશ્વાસ અને જવાબદારીની સ્થિતિમાં રહેલી કોઈ વ્યક્તિ જ બાળકનું જાતિય શોખણ કરે છે. પરિવારજન, પોલીસ કર્મચારી, સરશરી દણના કર્મચારી, કોઈ શિક્ષણ સંસ્થા/હોસ્પિટલનો સ્ટાફ અથવા મેનેજમેન્ટ વિશ્વાસ અને જવાબદારીની સ્થિતિમાં રહેલી વ્યક્તિની કેટેગરીમાં આવે છે. ગેંગ રેપ જેવો ગુનો કે જેમાં બાળકનું મૃત્યુ થાય અથવા તો ભોગ બનનાર બાળકની વય 12 વર્ષ કરતા ઓછી હોય તેવા ગુનાને પણ વણસેલો હુમલો કહેવાય.

સજા:

વણસેલા જાતિય હુમલા માટે, 5 થી 7 વર્ષ સુધીની જેલ અને દંડ.

વણસેલા લિંગપ્રવેશના જાતિય હુમલા માટે, 20 વર્ષની જેલથી માર્ગિને આજીવન કેદ અને દંડ અથવા મૃત્યુદંડ થઈ શકે.

POCSO એક્ટને 2019 માં સુધારાયો હતો. આ સુધારા હેઠળ ભોગ બનનાર બાળકનું ઉમર-વાર વર્ગીકરણ કરીને સજા વધારવા ઉપરાંત મૃત્યુદંડની જોગવાઈ કરાઈ હતી.

F. પોર્નોગ્રાફિક હેતુસર બાળકોનો ઉપયોગ: પોર્નોગ્રાફિક સામગ્રીને તૈયાર કરવા, પ્રોડક્શન, પ્રસારણ, પ્રકાશન, મદાન કરવા તેમજ વિતરણ કરવા માટે પ્રિન્ટ, ઈલેક્ટ્રોનિક, કમ્પ્યુટર, ટેલિવિજન ચેનલ, ઇન્ટરનેટ અથવા અન્ય કોઈ ટેકનોલોજી જેવા અન્ય માધ્યમ દ્વારા બાળકને સામેલ કરવું.

સજા: 3થી 5 વર્ષની જેલ અને દંડ પણ થઈ શકે છે. વારંવાર આવો ગુનો કરવા બદલ, લાંબા સમય સુધી કારાવાસ થઈ શકે છે.

પ્રિન્ટ, ઈલેક્ટ્રોનિક, ડિજિટલ વગેરે જેવા કોઈ પણ સ્વરૂપમાં બાળ પોર્નોગ્રાફિક સામગ્રીનો સંઘર્ષ કરવો એ આ કાયદા હેઠળ દંડનીય છે. કોઈ વ્યક્તિએ ગુનાનું પુનરાવર્તન કર્યું છે કે કેમ, પોર્નોગ્રાફિક સામગ્રીનો ઉપયોગ કોમર્શિયલ હેતુસર કરવાનો ઈરાદો થરાવતો હતો કે કેમ વગેરે જેવા પરિબળોના આધારે 0થી 7 વર્ષ સુધીની જેલની સજા થઈ શકે છે.

G. મદદરૂપ થવું: તેનો મતલબ થાય કોઈને ગુનો કરવામાં મદદરૂપ થવું અને તેના માટે પણ ગુનો કરનાર વ્યક્તિના જેવી જ સજા છે.

બિલ્ડન્સ અરેન્જમેન્ટ ચાઈલ્ડ એલ્યુઝ

પૂરાવા અને કાઈમ સીનાનું રક્ષણ

કાઈમ સીન એટલે કે ગુનાના સ્થળે પૂરાવા સુરક્ષિત કરવા આવશ્યક છે. સ્કૂલ સત્તાવાળાઓએ પણ સત્તામણી થઈ હોય તે વિસ્તારને કોઈન કરવા તાત્કાલિક પગલાં ભરીને પોલીસને જાણ કરવી જોઈએ. પૂરાવાનો નાશ કરવો એ પણ ગુનો બને છે.

બાળકની ઓળખનું રક્ષણ

ભોગ બનનાર બાળકની ગોપનીયતાનું ચુસ્તપણે રક્ષણ થયું જોઈએ. બાળકની ઓળખમાં તેના નામ, સરનામાં, ફોટોગ્રાફ, પારિવારિક વિગતો, સ્કૂલ, પાઠોશ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. સ્કૂલના સત્તાવાળાઓએ સુનિશ્ચિત કરવનું પડે કે બાળકની ઓળખને મીઓદિયા સામે રક્ષણ આપવામાં આવે. ખાસ અદાલતની મંજૂરી વિના બાળકની ઓળખ જાહેર કરનાર કોઈ પણ વ્યક્તિને 6 મહિનાથી માંડીને 1 વર્ષની જેલ અને/અથવા દંડ થઈ શકે છે.

POCSO ડેઢણ ખોટો ફરિયાદ

કોઈ પણ વ્યક્તિ કે જે ખોટો ફરિયાદ નોંધાવે અથવા તો કોઈ પણ વ્યક્તિ સામે ખોટો માહિતી પૂરી પાડે, તો તેને 6 મહિનાથી માંડીને 1 વર્ષની જેલ અને/અથવા દંડ થઈ શકે છે. ગુનાનો રિપોર્ટ કરવામાં કોઈ બાળક નિષ્ફળ રહે અથવા ખોટો ફરિયાદ કરે અથવા ગુના વિશે ખોટો માહિતી આપે તો તેને આ એકટ ડેઢણ જવાબદાર કેરવી શકાનું નથી.

8. POCSO ઈ-બોક્સ

NCPCR, અને તેની સાથે MW&CD, ભારત સરકારે મળીને એક ઈલસ્ટ્રેટિવ ફરિયાદ પેટો રચી છે જેને POCSO ઈ-બોક્સ કહેવાય છે. આ ઈ-બોક્સ www.ncpcr.gov.in પર ઉપલબ્ધ છે. બાળક સહિત કોઈ પણ વ્યક્તિ, બાળકના જાતિય શોખણા રિપોર્ટ કરવા આ ઈ-બોક્સનો ઉપયોગ કરી શકે છે. કોઈ પણ વ્યક્તિ ફરિયાદ કરવા ટોલ-ફી નંબર્સ: 1098 અથવા 9868235077 અથવા 1800115455 પર કોલ કરી શકે છે.

क्या आपको कोई परेशान कर रहा है, बताएं, कौन और कैसे ?
Tell us how you are being harrassed ?

Box 1

विक्री चुनें / Select Picture (S)

खेल, मैदान / दुकान / सड़क Playground / Shop / Road	स्कूल / टिउशन School / Tuition	ब्लैकमेल Blackmail
स्कूल बस / वैन इत्यादि In School Bus/Van/etc.	परिवार, सदस्य / रिसेतादार / अन्य Family Member/Relative/Others	इंटरनेट / फोन Internet/ Phone

Box 2 १. नाम / Enter your name * यदि आप के पास मोबाइल नं अध्या है

Box 3 २. मोबाइल / Phone number * मेल आईडी नहीं है तो आप इसी एक नंबर पर संपर्क कर सकते हैं —

Box 4 ३. * ई - मेल / Your email * ९८६८२३५०७७, १०९८ (Childline)
1800115455

Box 5 ४. पटना का संक्षिप्त विवरण दर्ज करें / Enter brief description of incident

9519c Please Enter The Security Code shown in the Text Box Provided.
[Case Sensitive] *

6 नीचे बटन दबाए / Click on Submit

SUBMIT

POCSO E-Box हम आपके साथ है, हम NCPCR है

पोक्सो
ई-बोक्स

POCSO E-BOX

9. नेशनल सेक्स एफेक्टर रजिस्ट्री—NDSO

भारतभरमां जातिय हुमलाखोरो विशेनो नेशनल टेटाबेझ एक नेशनल रजिस्टरमां राखवामां आवे छे. तेमां 2005थी जातिय हुमलाना तमाम गुनेगारोनी संपूर्ण विगतो राखवामां आवे छे जेथी तेमने ट्रेक करी तेमनी पर निरीक्षण राखी शकाय. NDSO 2018मां कार्यरत थयुं हतुं अने तेमां 4 लाखथी वधु गुनेगारोनी विगतो छे. आ टेटाबेझ सुधी फक्त पोलीस जेवी कायदानो अभल करावनारी ऐजन्सीओ ४ पहोच भेगी शके छे अने जाहेर जनता नहीं. पोलीस आ टेटानो उपयोग झूलो सहितनी विविध संस्थाओमां काम करता कर्मचारीओना वेरिफिकेशन भाटे करे छे.

નિર્ણય અગેઠ-નિર્ણય કાર્ડ એલ્યુઝ

10. નેશનલ લીગલ સર્વિસીઝ ઓથોરિટી—NALSA

નેશનલ લીગલ સર્વિસીઝ ઓથોરિટી—NALSA (www.nalsa.gov.in), રચના લીગલ સર્વિસીઝ ઓથોરિટીઝ એક, 1987 હેઠળ કરાઈ છે.

આ એકટ હેઠળ, માનવ તસ્કરીનો ભોગ બનેલા, POCO ગુનાઓનો ભોગ બનેલા, અતુસ્થિત જીતિ અથવા જનજીતિ, મહિલા, બાળકો, ગરીબ લોકો વગેરેને મફત કાનૂની સહાય પૂરી પડાય છે.

ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ NALSAનું અધ્યક્ષસ્થાન સંભાળે છે. દરેક રાજ્યમાં, સ્ટેટ લીગલ સર્વિસીઝ ઓથોરિટી SLSAની રચના કરાય છે. SLSAનું અધ્યક્ષપદ જે તે હાઇકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ સંભાળે છે. દરેક જિલ્લામાં ડિસ્ટ્રીક્ટ લીગલ સર્વિસ ઓથોરિટી— DLSA (જિલ્લા કાનૂની સહાયતા પ્રાધિકરણ આવેલી હોય છે). તે જિલ્લા અદાલત સંકુલમાં આવેલી હોય છે અને જિલ્લા જજ તેનું અધ્યક્ષસ્થાન સંભાળે છે. તાલુકા કાનૂની સેવા સમિતિઓની પણ તાલુકા સ્તરે રચના કરાય છે. કાનૂની સેવા સત્તાવાળાઓ દ્વારા POCO હેઠળ ભોગ બનેલાને વળતર પણ ચૂકવાય છે. તેઓ તકરારોના શાંતિપૂર્ણ ઉકેલ માટે સમયાંતરે લોક અદાલતો પણ આપેજિત કરે છે.

11. CACA सुरक्षा वर्कशुल्समां सरकारी लोगो /नीतिओं /स्थीभोजे आवारी लेखाई छे

FORTIFIED
SAMPOORNNA POSHAN
SWASTH JEEVAN

अद्भुत ! भारत
Incredible ! India

નિરાસા અગેઠિંગ ચાર્ટર એલ્યુન્ડ

REPORT

Child labour - <https://pencil.gov.in/Complaints/add>

Child sexual abuse - CSA - POCSO E - Box

https://ncpcr.gov.in/user_complaints.php Or call toll free POCSO Helplines 1800115455, 9868235077, Child Helplines 1098

Food adulteration - SMS/ WhatsApp at - 9868686868

National Cyber Crime Reporting - <https://cybercrime.gov.in/>

TRACK

A missing Child

<https://trackthemissingchild.gov.in/trackchild/index.php>

ADOPT

A Child - <http://cara.nic.in/>

HELP-LINES

The National Disaster Response Force (NDRF) - 9711077372

Railway Police - 1052

Transgender certification by Ministry of Justice and Empowerment, Govt. of India - <http://transgender.dosje.gov.in/>

NIMHANS for psychosocial support and mental health services to survivors during disasters - 080-46110007

NALSA (Free Legal Aid) - 15100

National common emergency number - 112

Drug de-addiction, Ministry of Social Justice and Empowerment
Govt. of India 1800-11-0031

વિદ્યાર્થીનું અગેઠિંસ્ટ
ચાઈલ્ડ એભ્યુઝ

પ્રોજેક્ટ (CACA)

સ્કૂલની સુરક્ષા નીતિ ડેંડળ બાળકો માટેનો સેફટી પ્રોગ્રામ

CACA સેફટી વર્કબુક્સ (કિડરગાર્ડનથી વર્ગ 9 સુધી)

વર્કબુક શીર્ષકો

માય બિગિનર્સ સેફટી વર્કબુક

માય ફર્સ્ટ સેફટી વર્કબુક

માય સેકન્ડ સેફટી વર્કબુક

માય થડ સેફટી વર્કબુક

માય ફોર્થ સેફટી વર્કબુક

માય ફિફથ સેફટી વર્કબુક

માય સીક્સ્થ સેફટી વર્કબુક

માય સેવન્થ સેફટી વર્કબુક

માય એઈટ્થ સેફટી વર્કબુક

માય નાઈન્થ સેફટી વર્કબુક

Project CACA

Address: EW - 3, Second Floor, Mianwali Nagar, Paschim Vihar, Delhi-110087

Contact No:- 011-40074904, 092054 88402, 092054 88405

E mail: info@projectcaca.org

Website: www.projectcaca.org

f@projectcaca | **s**@projectcaca

End the Stigma, Raise Awareness

BLUE-GUJ-01